

NOĆNJAK 2023.

GODIŠNJA PRIZNANJA LAURETAIMA ZA MASLINARSTVO I ULJARSTVO

Priznanje „Branko Škarica“ za životni doprinos unaprijeđenju maslinarstva i uljarstva

IVICA VLATKOVIĆ Novigrad

Ivica Vlatković osebujna je osoba u dalmatinskom maslinarstvu i uljarstvu. Po profesiji je liječnik ginekolog, a po afinitetima maslinar, koji se kroz praksu od amatera uzdigao do vrhunskog agronomskog stručnjaka za maslinarstvo. Svoje znanje i iskustvo prenosi na druge u izravnim kontaktima s maslinarima, a posebno u svojoj kolumni u Časopisu *Maslina*. Inače, podigao je uzorni maslinik i prateće objekte pored Novigrada koji mnogima mogu biti uzor. Sa svojim uljima visoke kakvoće osvojio je gotovo sve nagrade na prestižnim natjecanjima u zemlji i inozemstvu. Bogatim iskustvom spreman je svakome nesebično pomoći, a održao je i veliki broj predavanja iznoseći svoja zapažanja i dajući konkretna rješenja za mnoge probleme koji se javljaju u masliniku.

Priznanje „Pavle Bakarić“ za životni doprinos unaprijeđenju maslinarstva i uljarstva

MARKO VUČETIĆ Zagreb

Marko Vučetić ugledni je meteorolog Državnog hidrometeorološkog zavoda i jedan od rijetkih agrometeorologa. Godinama daje savjete poljodjelicima, osobito maslinarima preko televizijske emisije Plodovi zemlje i časopisa *Maslina*. Njegove dvomjesečne agroprognoze u Maslini često su bile značajno upozorenje za poduzimanje zaštitnih mjera. Upozoravao je maslinare na predviđajuće meteorološke uvjete i predlagao mjere koje treba poduzimati, bilo da se predviđalo previše sušno, toplo ljeto ili oštra zima s mrazom. Tko ga je poslušao i poduzeo moguće mjere, nije pogriješio. Autor je knjiga „*Vrijeme na Jadranu*“ i „*Biljke koje kazuju vrijeme*“, te neprocjenjivih priručnika za praćenje vremenskih prilika i neprilika na našem dijelu Mediterana, korisnih i za poljoprivrednike. Kao dijete iz hvarske ribarske obitelji, ne propušta u svojim prognozama dometnuti i dio koji se odnosi na tzv. pučku prognozu kao relikv povijesti te tako nastavlja korištenje vjekovne narodne mudrosti i iskustva, vezano za vremenske prognoze i zaštitu maslina.

Međunarodno priznanje „Cavaliere olio d'oliva“ za višegodišnji samoprijegoran rad u uljarstvu
(dodjeljuje Baldasar d.o.o. iz Splita)

TOMISLAV MARKET Mljet

Tomislav Market je svojim aktivnostima udahnuo gospodarsku živost na dalekom i stoga za poslovanje jako izazovnom otoku Mljetu. Preko svoje tvrtke Tomist d.o.o. u Babinom Polju nudi vrhunske proizvode koji su tradicija otoka. Sa svojim specifičnim okusom, kao da pozivaju da dođete na Mljet i okusite ih u njihovom izvornom miljeu. Tomislav Market u svojoj uljari, na strojevima tvornice Pieralisi, počeo je modernu obradu maslina i to na najsuvremeniji način, upućujući tako i druge na ovom usamljenom otoku da pođu u korak s vremenom. Inače, dio ulja prerađenog na svojim strojevima plasira na tržište buteljirano pod komercijalnim nazivom "Pišet".

Priznanje „Marko Vrsalović“ za doprinos unaprijeđenju maslinarstva i uljarstva

ANTUN MARKET Mljet

Maslinari su dali novu živost u agronomskom životu našeg otočnog bisera Mljeta koji je nekad imao i do 300 000 stabala, a danas ih u Babinom polju ima oko 30 000. Međutim, postoji snažan interes za sadnju novih nasada. U tome Antun Market ima osobitu ulogu kao maslinar i uljar. Obraduje oko 150 starih maslina, a zasadio je posljednjih godina još toliko novih u Babinom polju. Posjeduje i uljaru pa čim ubere masline odmah ih preradi i to hladnom preradom. Posebno nastoji da se na otoku širi autohtona sorta piculja koja se pokazala i kao dobar oprašivač. Za svoja ulja visoke kvalitete dobio je nekoliko priznanja, među kojima i zlatnu medalju na Noćnjaku.

Priznanje „Joško Niskota“ uzornim maslinarima

IVO GOJUN Drvenik i JAKOV LOVRETA Makarska

Ivo Gojun uzgojem maslina nastavio je tradiciju kraja i postao zaljubljenik u ovo „sveto stablo“. Danas ima u rodu oko 300 maslina na širem području Drvenika, pa je napustio ribarstvo kojim se ranije bavio i potpuno se posvetio maslinarstvu i turizmu. Povezuje ove dvije aktivnosti preko vlastite kušaonice ulja, a svoja maslinova ulja s vlastitom etiketom plasira uglavnom turistima. Za kvalitetu svojih proizvoda dobio je niz priznanja na raznim natjecanjima, kao i na Noćnjaku. Dugogodišnji je član udruge „Zlatna oblica“.

Jakov Lovreta, iako ima 90 godina, još je aktivan maslinar, koliko to godine dozvoljavaju. Sa sinovima Žarkom i Antom održava maslinik s 300 maslina u Kotišinu na području Makarske. U njegovom masliniku ima mladih maslina koje je on sadio, ali i onih koja imaju i više od 200 godina. Jakov s ponosom često ističe da je tečaj branja i održavanja maslina položio sam s 18 godina, kada je tadašnji inženjer Malešević po selima održavao "kurseve". Danas je vjerojatno najstariji aktivni maslinar u Hrvatskoj, a možda i šire, koji još uvijek vozi automobil.

Priznanje uljarskoj zadruzi za uzoran rad

POLJOPRIVREDNO-BRANITELJSKA ZADRUGA LINTAR Kaštel Sućurac

PBZ Lintar osnovana je 2011. godine na inicijativu članova Udruge dragovoljaca i veterana Domovinskoga rata Dalmacijacement, većinom zaposlenika tvrtke CEMEX. Oni se od 2009. godine volonterski brinu za maslinike koje je tvrtka zasadila na južnim obroncima planine Kozjak. Članovi zadruge postali su prvi hrvatski proizvođači ekološkog ekstra djevičanskog maslinovog ulja, dobivši znak eko proizvoda. Zadruga je višestruki nositelj medalja za kvalitetu maslinovog ulja, a na Noćnjaku 2019. osvojila je titulu šampiona za izgled pakovine. Dobitnik je i Skupne nagrade Grada Kaštela za izuzetan doprinos u uzgoju nasada maslina na rekultiviranim eksploatacijskim područjima.

Priznanje „don Ante Alfirević“

za unaprjeđenje zajedničke poljoprivredne proizvodnje, osobito maslinarstva i uljarstva

MILIVOJ BRATINČEVIĆ Kaštela

Milivoj Bratinčević dugogodišnji je djelatnik Uprave za otoke, Ministarstva regionalnoga razvitka i fondova EU. Bio je član mnogih Udruga vezanih za maslinarstvo, a sada je predsjednik udruge Podvorje. Osobito se zalagao za pomoć u razvoju maslinarstva jadranskog područja kao značajne i profitabilne gospodarske grane. Dugo je bio aktivan oko zaštite i očuvanja stoljetne kaštelanske masline te prezentacije njezine tradicijske vrijednosti. Nastavljajući obiteljsku tradiciju i sam je maslinar te ima maslinike na nekoliko lokacija koje obrađuje s posebnom pažnjom i ljubavi.

Priznanje „Zlatno pero Noćnjaka“

za doprinos unaprjeđenju maslinarstva i uljarstva putem medija

MIRTA MILAS Osijek

Mirta Milas urednica je i novinarka Emisije za selo i poljoprivredu, jedne od najdugovječnijih i najslušanijih emisija koja se svake nedjelje emitira na 1. programu Hrvatskoga radija, a ove godine će obilježiti 75. godišnjicu. Zaposlenica je HRT-a od 1991., a kao diplomirana inženjerka poljoprivrede istinski razumije ovo područje te obrađuje agrarne teme iz svih dijelova Hrvatske. Naravno, maslinarstvo je česta tema. Mirta uvijek ima razumijevanja za probleme maslinara, prema kojima priroda zna biti nemilosrdna. Preko medija je znala apelirati na rješavanje problema od strane nadležnih, što je i davalo rezultate. Česta je sudionica manifestacija koje organizira Zadružni savez Dalmacije, a svojom aktivnošću i vedrinom ostavlja trajni trag. Mirta za sebe kaže da, iako je rođena u Slavoniji, u koju su njezini roditelji došli na fakultet, od „gena kamenih“ ne može pobjeći. S ljubavlju i ponosom uvijek se rado vraća Dalmaciji, prenoseći vijesti o uspjesima hrvatskih maslinara u Hrvatskoj i u svijetu.

Priznanje „Zlatna amfora Noćnjaka“

za doprinos razvoju maslinarstva i uljarstva na svom području

OPĆINA TUČEPI

Tučepi imaju dugu maslinarsku tradiciju o kojoj još 1774. piše glasoviti Alberto Fortes u svojim putopisima. Danas na području općine ima 31,73 ha poljoprivrednih površina. Od toga je 30,90 ha pod maslinicima, pa je maslina dominirajuća kultura, a uz turizam i glavni izvor prihoda stanovništva. Najveći dio poljoprivredne strukture općine čine obiteljska poljoprivredna gospodarstva s 53 upisana OPG-a, koja posjeduju oko 80% zemljišta. U svojim razvojnim dugogodišnjim strateškim planovima općina stavlja u prvi plan unaprjeđenje maslinarstva i povećanje proizvodnje maslinovog ulja. Osobito se zalaže za obnavljanje poljoprivrednog proizvodnog potencijala narušenog elementarnim nepogodama i uvođenje odgovarajućih preventivnih aktivnosti te širenje ekološkog uzgoja i uređenje poljskih putova.